

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny

KPS.410.003.07.2022

Pani
Małgorzata Woźnicka
Dyrektor
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
ul. Komunardów 10
05-402 Otwock

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/033 Usługi asystenta osobistego jako wsparcie społeczne osób niepełnosprawnych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ¹ ul. Komunardów 10, 05-402 Otwock
Kierownik jednostki kontrolowanej	Małgorzata Woźnicka, Dyrektor PCPR, od 1 stycznia 2004 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Dostępność wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w tym identyfikacja ich potrzeb, w szczególności w zakresie usług asystenta osoby niepełnosprawnej. 2. Realizacja zadań wynikających z Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” ² , rozliczanie usług asystenckich oraz uzyskanie zakładanych efektów.
Okres objęty kontrolą	Lata 2019-2021. Do realizacji celu kontroli wykorzystane zostały także dokumenty sporządzone przed lub po tym okresie.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny
Kontroler	Anna Rżysko, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KPS/46/2022 z 18 lipca 2022 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-3)</p>

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie co do zasady w sposób prawidłowy zrealizowało zadanie polegające na organizacji świadczenia usług asystenckich osobom niepełnosprawnym. W ramach środków pozyskanych z Funduszu Sprawiedliwości wsparciem objęto więcej osób niepełnosprawnych niż to pierwotnie założono we wniosku. Zatrudniono 17 asystentów, przy czym stwierdzone nieprawidłowości w tym zakresie dotyczyły braku wymaganych kwalifikacji przez jednego z asystentów oraz braku odpowiednich zaświadczeń od psychologa w przypadku sześciu asystentów świadczących pomoc dzieciom do 16 roku życia. Przed złożeniem wniosku o środki z Funduszu Solidarnościowego, Centrum dokonało rozeznania potrzeb osób niepełnosprawnych w zakresie asysty, a prowadzone działania informacyjne sprawiły, że usługi asystenckie cieszyły się dużym zainteresowaniem.

O tym jak potrzebne były usługi asystenta w powiecie świadczyły m.in. anonimowe ankiety, w których uczestnicy wskazali wysoki poziom zadowolenia ze wsparcia asystentów.

¹ Dalej: Centrum lub PCPR.

² Program Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2021 (dalej: Program).

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Centrum efektywnie wydatkowało środki w ramach Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021”. W związku z powstałymi oszczędnościami PCPR dwukrotnie zwróciło się do Wojewody Mazowieckiego o zawarcie aneksu do umowy by objąć wsparciem jak największą liczbę osób.

Oprócz usług asystenta, Centrum organizowało inne formy pomocy osobom niepełnosprawnym takie jak turnusy rehabilitacyjne, warsztaty terapii zajęciowej czy możliwość udziału w projektach unijnych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Dostępność wsparcia dla osób niepełnosprawnych, w tym identyfikacja ich potrzeb, w szczególności w zakresie usług asystenta osoby niepełnosprawnej

Opis stanu faktycznego

Na terenie powiatu otwockiego w latach 2019-2021 liczba osób niepełnosprawnych wyniosła odpowiednio: 939 osób, 738 osób i 688 osób, w tym liczba mieszkańców ze znacznym stopniem niepełnosprawności wyniosła: w 2019 r. – 369 osób, w 2020 r. – 252 osób, w 2021 r. – 257 osób. Liczba dzieci niepełnosprawnych w latach 2019-2021 wyniosła odpowiednio: 189, 192 i 184.

(akta kontroli str. 5)

1.1. W powiecie otwockim w latach 2019-2021 nie opracowano i nie przyjęto powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor PCPR za opracowanie strategii odpowiedzialny był Zarząd Powiatu. Starosta Powiatu Otwockiego poinformował⁶, że projekt strategii został opracowany ale nie został przedłożony Radzie Powiatu. Jednocześnie Starosta poinformował, że Zarząd Powiatu przedłoży projekt Strategii Radzie Powiatu w bieżącym roku. W spotkaniach w celu opracowania strategii uczestniczył pracownik PCPR.

(akta kontroli str. 442, 505)

W projekcie strategii jako jeden z priorytetowych celów wskazano podjęcie działań w kierunku usprawnienia i podwyższenia jakości usług dla niepełnosprawnych. Działania, jakie zaplanowano w ramach tego celu, to likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej, tworzenie mieszkań chronionych i zakładów aktywizacji zawodowej oraz zwiększenie dostępności niepełnosprawnych do rehabilitacji i opieki medycznej.

(akta kontroli str. 475)

Centrum nie przygotowało diagnozy sytuacji osób niepełnosprawnych w postaci odrębnego dokumentu. Dyrektor PCPR wyjaśniła, że Centrum dokonywało rozpoznania sytuacji osób niepełnosprawnych poprzez m.in. zebranie oraz przeanalizowanie informacji z Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz z działu zajmującego się dofinansowaniami PFRON. Brak było jednak dokumentacji w tym zakresie.

(akta kontroli str. 426, 497)

W latach 2019-2021 na terenie powiatu otwockiego obowiązywał powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych⁷. W uzasadnieniach do przyjęcia obu

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Informacja pozyskana w trybie określonym w art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁷ Programy przyjęte uchwałami: nr 273/XXXVI/14 Rady Powiatu Otwockiego z dnia 27 marca 2014 r. w sprawie przyjęcia powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2014-2020 oraz nr

programów wskazano liczbę osób niepełnosprawnych na podstawie danych pozyskanych z Powiatowego Zespołu do Spraw Osób Niepełnosprawnych w Otwocku, w tym analizie poddano rodzaj niepełnosprawności i jej stopień⁸.

W przyjętych programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych zaplanowano działania polegające na: kształtowaniu i rozwijaniu świadomości społecznej w zakresie dostrzegania i rozumienia problemów osób niepełnosprawnych, zwiększeniu dostępu do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny, likwidacji barier architektonicznych, barier technicznych oraz barier w komunikowaniu się, zapewnieniu dostępu do dóbr i usług umożliwiających pełne uczestnictwo w życiu społecznym, zapewnieniu osobom niepełnosprawnym pełnego dostępu do rehabilitacji społecznej, kultury, sportu, rekreacji i turystyki, zwiększeniu aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych, zapewnieniu konsultacji społecznej wszystkich działań dotyczących osób niepełnosprawnych w fazie ich planowania, wdrażaniu oraz ewaluacji z reprezentacją środowiska.

W programie działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2026 jako jedno z działań wskazano także udzielenie wsparcia w postaci asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, które to będzie realizowane pod warunkiem otrzymania środków na jego realizację.

(akta kontroli str. 34-90)

Ponadto, w latach 2019-2021 Centrum realizowało pilotażowy program „Aktywny samorząd”⁹, z którego dofinansowaniem objęto łącznie 221 osób niepełnosprawnych, w tym: 122 osoby otrzymały pomoc w likwidacji barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową¹⁰, a 99 osób – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Dodatkowo, w latach 2020-2021, w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19, Centrum uzyskało dofinansowanie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w warunkach domowych oraz dofinansowanie do zakupu produktów żywnościowych. W ramach opieki pomoc przyznano 464 uczestnikom warsztatów terapii zajęciowej, środowiskowych domów samopomocy, pełnoletnim wychowankom specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych i innych placówek rehabilitacyjnych. Ponadto, przygotowano 2000 paczek żywnościowych, które zostały przekazane osobom niepełnosprawnym wskazanym przez ośrodki pomocy społecznej z gmin powiatu otwockiego.

(akta kontroli str. 411-420)

1.2. W latach 2019-2021 PCPR świadczyło pomoc osobom niepełnosprawnym w formie:

- a) warsztatów terapii zajęciowej – w latach 2019-2021 korzystało z nich 111 osób corocznie;
- b) zajęć klubowych – w 2019 r. skorzystało z nich pięć osób, a w 2020 r. – sześć osób. W 2021 r. nie organizowano zajęć klubowych z uwagi na brak zainteresowania prowadzenia tej formy pomocy przez warsztaty terapii zajęciowej;
- c) turnusów rehabilitacyjnych – w 2019 r. skorzystały 98 osób¹¹, w 2021 r. dofinansowano turnusy dla 37 dzieci niepełnosprawnych (do 16. roku życia);
- d) pobytu w domach pomocy społecznej – w latach 2019-2021 z tej formy skorzystało odpowiednio: 50, 51 i 46 osób niepełnosprawnych;

246/XXXIV/21 Rady Powiatu Otwockiego z dnia 29 kwietnia 2021 r. w sprawie przyjęcia powiatowego programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021-2026.

⁸ Odpowiednio za 2013 r. i 2020 r.

⁹ Program sfinansowany ze środków Państwowego Funduszu do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

¹⁰ M.in. poprzez pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

¹¹ W tym 26 dzieci do 16. roku życia.

e) pobytu w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi – w latach 2019-2021 każdego roku korzystało po 40 osób.

W latach 2019-2021 na terenie powiatu nie organizowano pomocy w formie mieszkań chronionych oraz rodzinnych domów pomocy z uwagi na brak zapotrzebowania na te formy pomocy. Ponadto, na terenie powiatu otwockiego funkcjonowały cztery domy pomocy społecznej, które dysponowały wolnymi miejscami.

(akta kontroli str. 5-6)

W latach 2019-2021 Centrum realizowało projekty współfinansowane ze środków unijnych, skierowane do osób niepełnosprawnych:

- a) „Aktywna integracja w powiecie otwockim” – projekt realizowany w okresie od 1 września 2019 r. do 30 listopada 2021 r., jego celem głównym była aktywizacja społeczno-zawodowa 56 osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym; z projektu skorzystało łącznie 47 osób niepełnosprawnych;
- b) „Rodzinne Drogowskazy” – projekt realizowany w okresie 1 maja 2020 r. – 30 kwietnia 2022 r., którego celem głównym była poprawa funkcjonowania społeczno-zawodowego 30 rodzin (60 osób) zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zamieszkujących teren powiatu otwockiego; łącznie z projektu skorzystało 11 osób niepełnosprawnych;
- c) „Życiowe i zawodowe drogowskazy” – projekt realizowany w okresie od 1 października 2021 r. do 31 grudnia 2023 r.; celem głównym projektu było zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej 51 osób, w tym minimum ośmiu osób z niepełnosprawnościami, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym z powiatu otwockiego poprzez realizację zindywidualizowanych usług aktywnej integracji; łącznie z projektu dotychczas skorzystało 13 osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 561)

1.3. Składając wniosek w ramach naboru do Programu, Centrum dokonało kalkulacji liczbowej w zakresie zapotrzebowania na usługi asystenckie na podstawie zapytań podopiecznych o możliwość udziału w Programie. Przeprowadzono również rozmowy z osobami niepełnosprawnymi, które na co dzień korzystają z pomocy Centrum.

(akta kontroli str. 426)

W związku z uzyskanymi środkami na organizację usług asystenckich umieszczono komunikat na stronie internetowej powiatu otwockiego oraz na stronie Centrum. Wywieszono także plakat informacyjny w siedzibie Centrum na tablicy ogłoszeń oraz przy wejściu głównym do budynku. Informacje o możliwości skorzystania z usług asystenckich zamieszczone zostały także w mediach społecznościowych¹² oraz w gazecie internetowej¹³. Poinformowano telefonicznie również ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu otwockiego o możliwości składania kart zgłoszeniowych przez osoby niepełnosprawne.

(akta kontroli str. 427)

Stwierdzone
nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

PCPR posiadało wiedzę o liczbie osób niepełnosprawnych na podstawie baz danych dostępnych w Centrum. Organizowano wsparcie dla osób niepełnosprawnych w różnych formach takich jak turnusy rehabilitacyjne, warsztaty terapii zajęciowej, jak i możliwość udziału w projektach współfinansowanych ze środków unijnych. Przed

¹² Facebook powiatu otwockiego i PCPR.

¹³ www.iotwoczek.info.

złożeniem wniosku w ramach Programu Centrum dokonało rozeznania w zakresie potrzeb osób niepełnosprawnych, a prowadzone w sposób prawidłowy działania informacyjne sprawiły, że Program cieszył się dużym zainteresowaniem.

OBSZAR

2. Realizacja zadań wynikających z Programu, rozliczanie usług asystenckich oraz uzyskanie zakładanych efektów.

Opis stanu faktycznego

2.1. Powiat otwocki przystąpił do realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021 r.”. Wniosek podpisany przez Członka Zarządu Powiatu Otwockiego został złożony 29 grudnia 2020 r., tj. w terminie wskazanym w Ogłoszeniu o naborze wniosków w ramach Programu. W związku ze złożonym wnioskiem Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie¹⁴ zwrócił się o dokonanie jego korekty poprzez prawidłowe wskazanie kosztów ubezpieczeń OC/NNW oraz dołączenie upoważnienia dla Członka Zarządu¹⁵. Powiat dokonał korekty wniosku w terminie wskazanym przez MUW, tj. w dniu 21 stycznia 2021 r. W skorygowanym dokumencie, podpisanym przez Starostę i Wicestarostę Powiatu Otwockiego, prawidłowo wyliczono koszty ubezpieczenia asystentów.

W złożonym wniosku przewidziano usługi asystenckie dla 50 osób, w tym 10 dzieci do 16. roku życia, 20 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 20 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zaplanowano realizację 18 tys. godzin usług asystenckich. Łączna wysokość wnioskowanych środków wyniosła 772,2 tys. zł, w tym 720 tys. zł (93,2%) jako koszty godzin usług asystenckich. Nie przewidziano kosztów obsługi zadania. Do wniosku, zgodnie z wymogami Programu¹⁶ dołączono kalkulację przewidywanych kosztów realizacji zadania.

(akta kontroli str. 96-117)

W związku z ogłoszonymi przez Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych wynikami naboru wniosków i pomniejszeniem środków dla województwa mazowieckiego na 2021 r. o 50%, powiatowi otwockiemu przyznano kwotę 386,1 tys. zł. Oświadczenie o przyjęciu środków finansowych zostało złożone w dniu 5 marca 2021 r. a zatem w terminie¹⁷. Oświadczenie zostało podpisane przez Starostę i Wicestarostę, przy kontrasygnacie Skarbnika Powiatu Otwockiego. Do oświadczenia załączono skorygowany wniosek w związku z niższymi środkami przyznanymi na realizację usług asystenckich. Korekta wniosku dotyczyła zmniejszenia planowanej liczby osób niepełnosprawnych, którym przyznane miały być usługi asystenckie (z 50 do 25 osób)¹⁸. Zmniejszono także liczbę godzin asystenckich (z 18 000 do 9000) oraz pomniejszono o 50% koszty wynikające z realizacji zadania (m.in. koszty godzin usług, koszty zakupu biletów czy koszty dojazdów).

(akta kontroli str. 118-141)

Umowa o przekazaniu środków z Funduszu Solidarnościowego na realizację usług asystenckich, pomiędzy Wojewodą Mazowieckim a powiatem otwockim została zawarta w dniu 10 maja 2021 r. Zgodnie z umową Wojewoda zobowiązał się przekazać powiatowi kwotę 386,1 tys. zł w trzech transzach. Środki miały być

¹⁴ Dalej: MUW/

¹⁵ Pismem WN-II.946.5.89.2020.IM z dnia 19 stycznia 2021 r.

¹⁶ Dział X ust. 2 lit. b Programu.

¹⁷ Zgodnie z pismem Wojewody Mazowieckiego WN-II.946.1.81.2021.IM z dnia 3 marca 2021 r. oświadczenie powinno być złożone do dnia 5 marca 2021 r.

¹⁸ Usługi asystenckie zaplanowano dla pięciorga dzieci do 16. roku życia, 10 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz 10 osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy, prowadzony na potrzeby realizacji zadania.

(akta kontroli str. 147-156)

W dniu 8 czerwca 2021 r. powiat otwocki zwrócił się do Wojewody o dokonanie zmian we wniosku, co uzasadniano zawarciem umowy dopiero 10 maja 2021 r. Tym samym nie była możliwa realizacja zadania od stycznia 2021 r. W związku ze skróceniem czasu realizacji zadania¹⁹ w zmienionym wniosku zwiększono liczbę dzieci niepełnosprawnych objętych usługami (z 5 do 10 dzieci) oraz liczbę osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (z 10 do 16 osób), a jednocześnie zmniejszono liczbę osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (z 10 do 4). W konsekwencji zmieniono liczbę godzin usług przeznaczoną dla tych grup²⁰. Zwiększono także planowaną liczbę zatrudnionych asystentów (z 6 do 12 osób). Po wyrażeniu przez MUW zgody na zmiany we wniosku, w dniu 29 lipca 2021 r.²¹ zawarto aneks nr 1 do umowy.

(akta kontroli str. 171-188)

W dniu 30 września 2021 r. powiat zwrócił się ponownie do MUW z prośbą o wyrażenie zgody na zmiany we wniosku. Zmiany wynikały z powstałych oszczędności w kwocie 41 tys. zł, wobec czego we wniosku zwiększono liczbę osób niepełnosprawnych objętych usługami (z 30 do 40 osób), liczbę asystentów (z 12 do 17) i liczbę planowanych godzin usług asystenckich (z 9000 do 9067 godzin). Po wyrażeniu zgody przez MUW na zmiany we wniosku, aneks nr 2 do umowy został zawarty w dniu 29 października 2021 r.

(akta kontroli str. 189-203)

2.2. Powiat otwocki świadczył usługi asystenckie w ramach Programu w okresie od lipca 2021 r. do grudnia 2021 r. Zgodnie z wnioskiem stanowiącym załącznik do aneksu nr 2 do umowy, zaplanowano pomoc w formie usług asystenckich dla 40 osób, w tym 10 dzieci do 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, 23 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i siedmiu osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W wyniku realizacji zadania usługi asystenckie były świadczone dla 43 osób, tj. 7,5% więcej niż zaplanowano. Pomocy udzielono 10 dzieciom (100% w stosunku do liczby dzieci zaplanowanej we wniosku), 26 osobom ze znacznym stopniem niepełnosprawności (13% więcej) i siedmiu osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Spośród 9067 godzin usług asystenckich zaplanowanych we wniosku, zrealizowano 8450 godzin, tj. o 617 godzin mniej (o 6,8%). Niepełna realizacja godzin usług asystenckich wynikała z mniejszego zapotrzebowania niektórych uczestników na usługi, jak i nieprzewidzianych zdarzeń takich jak choroby, kwarantanny i izolacje, zarówno uczestników Programu oraz asystentów. W przypadku dzieci zrealizowano 1542 godziny (o 60 godzin mniej), osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności – 5384 godziny (o 512 godzin mniej) i osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności – 1524 godziny (o 45 godzin mniej). Natomiast zgodnie z wnioskiem usługi były świadczone przez 17 asystentów zatrudnionych przez Centrum.

(akta kontroli str. 228)

¹⁹ W związku z późnym podpisaniem umowy z Wojewodą Mazowieckim, powiat zaplanował realizację zadania od lipca 2021r. a nie jak planowano od stycznia 2021 r.

²⁰ Zwiększono liczbę godzin dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (z 3600 do 5760 godzin) oraz zmniejszono liczbę godzin dla osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (z 3600 do 1440 godzin), liczbę godzin dla dzieci pozostawiono na tym samym poziomie.

²¹ Data podpisu aneksu przez ostatnią ze stron.

Podczas realizacji zadania powiat otwocki nie przekroczył limitów kosztów wskazanych we wniosku stanowiącym załącznik do umowy²². Koszt godzin usług asystenckich wyniósł 336,4 tys. zł i stanowił 92,7% kwoty środków zaplanowanych na ten cel. Na zakupy środków ochrony osobistej wydatkowano 853 zł z zaplanowanych 2790 zł (30,6%). Koszt zakupu ubezpieczeń OC lub NNW asystentów wyniósł 835 zł, co stanowiło 81,4% kosztów zaplanowanych. Na dojazdy własnym lub innym środkiem transportu wydatkowano kwotę 7574 zł (54% z zaplanowanych). Koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/ sportowe/ społeczne dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi wyniósł 64 zł z zaplanowanych 5559 zł.

(akta kontroli str. 228)

W 2021 r. nie wpłynęły skargi na realizację usług asystenckich przez Centrum.

(akta kontroli str. 427)

2.3. Usługi asystenckie realizowało 17 osób zatrudnionych przez PCPR w ramach umów cywilnoprawnych. Szczegółowym badaniem objęto dokumentację 15 asystentów zatrudnionych przez PCPR. W każdym przypadku zawarto umowę cywilnoprawną²³. Dwóch asystentów dysponowało świadectwami potwierdzającymi wykonywanie zawodu opiekuna medycznego. Jedenaście osób posiadało co najmniej 6-miesięczne doświadczenie w pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym pięć w ramach pracy wolontarystycznej, trzy jako asystenci osób niepełnosprawnych i jedna – w związku z pracą w Centrum. Jedna asystentka, z zawodu pielęgniarka, została wyznaczona przez uczestnika Programu. Jeden z zatrudnionych asystentów nie spełniał warunków Programu w zakresie kwalifikacji. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 290-297)

W dokumentacji sześciu asystentów sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do 16 roku życia stwierdzono brak zaświadczeń psychologa o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy asystenta. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 270-279)

Do osób świadczących usługi asystenckie skierowano 15 ankiet – 11 osób zwróciło wypełnione ankiety (73%). Spośród 11 osób, 10 z nich (91%) zwróciło uwagę na konieczność zwiększenia nakładów finansowych na tę formę pomocy, przy tym trzy osoby zwróciły uwagę na konieczność zagwarantowania asystentom stabilności zatrudnienia. Dziewięć osób (82%) wskazało na konieczność wprowadzenia szkoleń dla asystentów a dwie osoby – na możliwość konsultacji z psychologiem. Sześć osób (54%) wskazało na potrzebę wprowadzenia ujednoczonych (ramowych) standardów udzielania pomocy w formie usług asystenckich, przy tym dwie osoby wskazały na potrzebę uregulowania zakresu usług świadczonych przez asystenta, tak aby „asystent nie był od wszystkiego”.

(akta kontroli str. 515)

2.4. W związku z przystąpieniem do realizacji usług asystenckich, Zarządzeniem Dyrektora PCPR wprowadzono Regulamin realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej – edycja 2021”²⁴. Regulamin ten określał okres w jakim będą świadczone usługi, adresatów Programu, cele Programu i podstawowy zakres usług asystenta. Ponadto, w Regulaminie wskazano, że usługi asystenckie świadczone są bezpłatnie. W przypadku większej ilości zgłoszeń niż limit miejsc, Centrum zastrzegło sobie możliwość zastosowania dodatkowych kryteriów, przy czym nie wskazano jakie

²² Z uwzględnieniem aneksu nr 1 i aneksu nr 2 do umowy.

²³ W 13 przypadkach – umowę zlecenia, w dwóch przypadkach osób prowadzących działalność gospodarczą – umowę o świadczenie usług.

²⁴ Zarządzeniem nr 7/2021 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Otwocku z dnia 14 maja 2021 r.

to będą kryteria. Dyrektor Centrum wyjaśniła, że dodatkowym kryterium brany pod uwagę był brak pomocy osobie niepełnosprawnej ze strony osób trzecich. NIK zauważyła jednak, że w jednej sprawie²⁵ Centrum przekazując informację o niezakwalifikowaniu się osoby do Programu z powodu braku wolnych miejsc, nie wskazało, że odmowa związana była z możliwością zapewnienia asysty przez osoby trzecie. Ponadto, z dokumentacji sprawy także nie wynikało, że osoba może liczyć na pomoc innych osób, np. rodziny, znajomych, sąsiadów. Niewskazanie w Regulaminie dodatkowych kryteriów może, zdaniem NIK, powodować nierówne traktowanie osób niepełnosprawnych ubiegających się o otrzymanie wsparcia w formie asystencji osobistej. Ponadto zapisanie takich kryteriów ułatwiłoby niepełnosprawnym osobom podejmowanie decyzji o ubieganiu się o otrzymanie pomocy.

(akta kontroli str. 159-163, 438)

W 2021 r. łącznie zostało złożonych 60 kart zgłoszeń, w tym 14 dotyczących dzieci, 37 – osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dziewięć – z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zakwalifikowanych do Programu zostało łącznie 43 osoby (71,7%), w tym 10 dzieci (71,4%), 26 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności (70,3%) oraz siedem osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności (77,8%).

(akta kontroli str. 7)

Łącznie odmówiono usług asystenckich 17 osobom (28,3%). Głównymi przyczynami odmowy pomocy były: rezygnacja przez rodziców z zatrudnienia na rzecz opieki nad dorosłą osobą niepełnosprawną (dwa przypadki), korzystanie z usług pielęgnacyjnych w przypadku osób leżących (dwa przypadki), niespełnienie kryterium udziału w Programie przez dzieci²⁶ (trzy przypadki), korzystanie z usług asystenta świadczonych przez inną jednostkę (dwa przypadki). W ośmiu przypadkach odmówiono pomocy ze względu na brak miejsc.

(akta kontroli str. 438)

Szczegółowym badaniem objęto dokumentację 21 spraw, w tym 20 w których przyznano usługi asystenckie oraz jednej, w której odmówiono świadczenia pomocy. W sześciu przypadkach sprawy dotyczyły dzieci, w pozostałych 15 – osób dorosłych²⁷. We wszystkich 21 przypadkach osoby niepełnosprawne lub ich opiekunowie złożyli karty zgłoszenia do Programu.

We wszystkich 21 przypadkach, do karty zgłoszenia załączono orzeczenie o niepełnosprawności (dotyczy dzieci) albo orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności lub orzeczenie równoważne. W przypadku pięciorga dzieci, którym przydzielono usługi asystenckie, orzeczenia spełniały wymóg, o którym mowa w dziale III lit. a Programu (w zakresie wskazania w pkt 7 i 8 orzeczenia o niepełnosprawności). W przypadku jednego dziecka, któremu odmówiono usług, orzeczenie o niepełnosprawności nie zawierało wskazania konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji (pkt 8 orzeczenia).

(akta kontroli str. 240-281)

Do każdej osoby, której przyznano usługi asystenckie, skierowano pismo o tym informujące. W piśmie wskazywano, że usługi asystenckie organizowane są ze

²⁵ PCPR.ON.4141.41.2021.

²⁶ Zgodnie z działem III lit. a Programu usługi mogły być świadczone dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

²⁷ Osiem osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, cztery – z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, dwie – z pierwszą grupą inwalidztwa i jedna wobec której orzeczono trwałą niezdolność do samodzielnej egzystencji.

środków Funduszu Solidarnościowego oraz określano okres na jaki zostały przyznane usługi asystenckie oraz wymiar godzin. Ponadto wskazywano, że termin rozpoczęcia realizacji usług nastąpi po uzgodnieniu z uczestnikiem Programu. Od złożenia karty zgłoszenia do przesłania przez Centrum pisemnej informacji o przyznaniu usług średnio upłynęło 23 dni, w tym w pięciu przypadkach powyżej 30 dni²⁸. W jednym przypadku informację o przyznaniu usług sporządzono w 93 dni od złożenia karty z tego względu, że pierwotnie odmówiono usług ze względu na brak miejsc – usługi zostały przyznane po zwolnieniu miejsca przez innego uczestnika. Świadczenie usług rozpoczęło 12 lipca 2021 r. Dyrektor Centrum wyjaśniła, że rozpoczęcie świadczenia usług dopiero 12 lipca wynikało z długiego czasu oczekiwania na podpisanie umowy z Wojewodą, a następnie czasu oczekiwania na wyrażenie zgody na zawarcie aneksu zmieniającego m.in. czas realizacji zadania, jak i etapu naboru asystentów²⁹ i uczestników do Programu.

(akta kontroli str. 240-281, 439)

Świadczenie usług asystenckich nastąpiło średnio w 13 dni od poinformowania uczestników o zakwalifikowaniu do Programu, przy czym w jednym przypadku świadczenie usług rozpoczęło o jeden dzień wcześniej niż sporządzono pismo o przyznaniu usług wraz z informacją o liczbie godzin. Szczegółowy opis nieprawidłowości znajduje się w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 287-288)

We wszystkich 20 sprawach poddanych szczegółowej analizie stwierdzono, że zakres świadczonej pomocy był zgodny z zakresem pomocy oczekiwanej przez uczestników wskazanej w karcie zgłoszenia. W przypadku pięciorga dzieci usługi asystenckie polegały na wspólnych zabawach, spacerach, wyjazdach do zoo czy na plac zabaw, odrabianiu lekcji. W jednym przypadku usługi sporadycznie świadczone były w formie dowozu do placówki oświatowej.

W przypadku osób dorosłych usługi najczęściej świadczone były poprzez pomoc w zakupach, rozmowy, wspólne spacery, pomoc w czynnościach dnia codziennego, wizyty w przychodni, u lekarza czy w urzędach. W przypadku jednego uczestnika Programu, którego dzieci przebywały w placówce opiekuńczo-wychowawczej, usługi asystenckie polegały m.in.: na kontaktach z placówką, towarzyszeniu osobie w odwiedzinach dzieci w placówce, sporządzaniu pism urzędowych dotyczących powrotu dzieci do rodzica.

(akta kontroli str. 240-281)

W piśmie informującym o przyznaniu usług asystenta uczestnik był informowany o liczbie godzin przysługującej na miesiąc. Nie wskazywano natomiast ani zakresu świadczonej pomocy ani harmonogramu. Dyrektor Centrum wyjaśniła, że szczegółowy zakres czynności, jak i harmonogram były uzgadniane indywidualnie pomiędzy uczestnikiem a asystentem.

(akta kontroli str. 438)

W sprawach poddanych szczegółowej analizie, w 19 przypadkach usługi były świadczone przez asystentów wyznaczonych przez Centrum, a w jednym przypadku przez asystenta wskazanego przez uczestnika. Liczba przyznaczonych miesięcznie godzin usług asystenta zgodna była z limitem godzin określonym w dziale V ust. 11 i 12 Programu. Koszt pojedynczej godziny usług świadczonej przez asystenta nie przekraczał 40 zł, co było zgodne z działem V ust. 19 Programu.

(akta kontroli str. 240-281)

²⁸ Od 33 do 34 dni.

²⁹ W tym weryfikacji ich kwalifikacji i przygotowywania dokumentów związanych z zatrudnieniem.

Na podstawie szczegółowego badania dokumentacji 20 spraw nie można ustalić czy uczestnicy Programu korzystali z innych formy pomocy, w tym: usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej³⁰, usług finansowanych w ramach Funduszu Solidarnościowego lub z innych źródeł. Dyrektor PCPR wyjaśniła, że przed rozpoczęciem usług uczestnik podpisywał deklarację, w której oświadczał m.in., że w godzinach realizacji usług nie są świadczone inne formy pomocy usługowej. Deklaracje załączane były do dokumentacji spraw poszczególnych uczestników.

(akta kontroli str. 438)

W badanej próbie łączny koszt dojazdów własnym lub prywatnym środkiem transportu przez asystentów wyniósł 3916 zł. Koszt zakupów środków ochrony osobistej – 468 zł a koszt zakupu biletów na wydarzenia kulturalne – 17 zł. Nie stwierdzono przypadków przekroczenia limitów poszczególnych kosztów. Z dojazdów środkami transportu wraz z asystentem skorzystało łącznie 14 uczestników Programu (70%) – były to zarówno osoby ze schorzeniem narządu ruchu, jak i innymi niepełnosprawnościami.

We wszystkich 20 sprawach asystenci prowadzili kartę realizacji usług i ewidencję przebiegu pojazdów. W badanej próbie nie wystąpiły przypadki korzystania przez asystentów z komunikacji publicznej. W kartach realizacji usług asystenci wpisywali rodzaj czynności np. „spacer”, „zakupy”, „wizyta w przychodni”. Ponadto, karty zawierały daty świadczenia usług, liczbę godzin zrealizowanych, czytelny podpis asystenta oraz podpis uczestnika Programu.

Ewidencja przebiegu pojazdu uzupełniana była w sposób rzetelny, poprzez wskazanie m.in. opisu trasy, celu wyjazdu i liczby faktycznie przejechanych kilometrów.

(akta kontroli str. 240-281)

Karty realizacji usług asystenta wypełniane były zgodnie ze wzorem stanowiącym załącznik do Programu. Poszczególne rubryki nie zawierały polecenia wskazania konkretnych godzin świadczenia usług asystenta, w związku z czym na podstawie dokumentacji nie można stwierdzić czy asystent w tym samym czasie nie sprawował opieki nad więcej niż jednym uczestnikiem Programu. W dokumentacji dwóch spraw asystentów spośród 15 poddanych analizie stwierdzono przypadki, w których asystent w jednym dniu świadczył usługi powyżej 12 godzin, tj. w jednym przypadku w miesiącu październiku asystent świadczył pomoc po 14-14,5 godzin dziennie, w drugim – w jednym dniu przez okres pięciu miesięcy asystent świadczył usługi po 15-16 godzin. Dyrektor Centrum wyjaśniła, że jeśli asystent wyrażał zgodę na poświęcenie w ciągu dnia zwiększonej liczby godzin asysty, to PCPR nie miał zastrzeżeń. Zdaniem NIK świadczenie pracy przez 16 godzin na dobę może wpływać na poziom jej wykonywania.

(akta kontroli str. 427, 516-577)

W badanej próbie nie wystąpiły przypadki przyznania większej liczby godzin w ramach środków własnych powiatu. Spośród 20 spraw, w czterech przypadkach uczestnicy zrezygnowali z usług asystenckich – w dwóch przypadkach rezygnacja związana była z potrzebą świadczenia usług typu pielęgnacyjnych, w pozostałych dwóch – uczestnicy nie zgłaszali potrzeby dalszego korzystania ze wsparcia.

(akta kontroli str. 240-281)

Uczestnikom Programu przekazano 20 anonimowych ankiet, przy czym 15 osób (75%) zwróciło wypełnione ankiety. Ankietowani wskazali, że asystenci najczęściej wspierają ich w: wyjściu na spacer (14 osób), wyjściu do kina, teatru (13 osób), dotarciu na wizytę do lekarza czy rehabilitację (11 osób), prowadzeniu gospodarstwa

³⁰ Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, ze zm.

domowego (dziewięć osób), załatwianiu spraw urzędowych (dziewięć osób). Spośród 11 osób, które wskazały, że przed rozpoczęciem korzystania z usług asystenta czas poza domem spędzały kilka razy w miesiącu albo wcale, 10 osób wskazano, że korzystając z pomocy asystenta zaczęły częściej wychodzić z domu. Wszystkie ankietowane osoby wskazały, że są bardzo zadowolone z usług asystenta.

(akta kontroli str. 515)

2.5. Zgodnie z zawartą umową z Wojewodą Mazowieckim, powiat otwocki otrzymał środki w łącznej wysokości 386,1 tys. zł. Środki zostały przekazane w trzech transzach, w wysokościach i terminach zgodnych z § 3 ust. 1 umowy³¹. Środki wpłynęły na rachunek bankowy, wskazany w umowie, prowadzony wyłącznie dla celów realizacji Programu.

W wyniku realizacji zadania łącznie wykorzystano 345,7 tys. zł (89,5% środków przekazanych). Łączna kwota środków zwróconych wyniosła 40,4 tys. zł, w tym 275 zł odsetek bankowych od niewykorzystanych środków na realizację zadania.

Poszczególne wydatki w ramach realizowanego zadania przedstawiały się następująco:

- a) koszt godzin usług asystenckich – wydatkowano 336,4 tys. zł z zaplanowanych 362,7 tys. zł (92,7%);
- b) koszt zakupu środków ochrony osobistej – wydatkowano 853 zł z zaplanowanych 2790 zł (30,6%);
- c) koszt zakupu ubezpieczeń OC lub NNW asystentów – wydatkowano 835 zł z zaplanowanych 1026 zł (81,4%);
- d) koszt dojazdu własnym lub innym środkiem transportu – wydatkowano 7,6 tys. zł z zaplanowanych 14,0 tys. zł (54%);
- e) koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne/ rozrywkowe/ sportowe/ społeczne dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi – wydatkowano 64 zł z zaplanowanych 5559 zł (1,2%).

Najwyższą kwotę niewykorzystanych środków stanowiły koszty wynagrodzeń usług asystentów. Wynikało to z mniejszego zapotrzebowania niektórych uczestników na usługi, jak i nieprzewidzianych zdarzeń takich jak choroby, kwarantanny i izolacje, zarówno uczestników Programu oraz asystentów. Ponadto, niepełne wykorzystanie środków wynikało także z braku zainteresowania uczestników udziałem w wydarzeniach kulturalnych, rozrywkowych i sportowych oraz niskiego zapotrzebowania asystentów na zaopatrzenie w środki ochrony osobistej.

Nie wystąpiły przesunięcia w wydatkowaniu środków zaplanowanych w ramach poszczególnych kosztów. Centrum nie zaplanowało i nie poniosło wydatków na koszty obsługi Programu.

(akta kontroli str. 228-229)

Wszystkie wydatki na zadanie dokonywane były w formie bezgotówkowej z wyodrębnionego rachunku bankowego prowadzonego na potrzeby realizacji Programu.

Centrum prowadziło wyodrębnioną dokumentację finansowo-księgową i ewidencję księgową z realizacji Programu w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych. Szczegółowym badaniem objęto 15 dowodów księgowych na łączną kwotę 32,5 tys. zł (9,4% ogółem poniesionych kosztów). Koszty zostały poniesione w sposób celowy i w okresie realizacji zadania. Koszty ponoszone były z wyodrębnionego rachunku bankowego wskazanego w umowie z Wojewodą.

³¹ Pierwsza transza w wysokości 193 050 zł została przekazana 19 maja 2021 r., kolejne dwie transze po 96 525 zł każda w dniach 16 lipca 2021 r. i 21 października 2021 r.

Dowody księgowo zostały sprawdzone pod względem merytorycznym, formalnym i rachunkowym.

(akta kontroli str. 314-359)

Sprawozdanie z realizacji zadania wraz z zestawieniem wymaganym przez Wojewodę Mazowieckiego zostało złożone w dniu 13 stycznia 2022 r., a zatem w terminie wskazanym w umowie. Sprawozdanie zostało wypełnione na formularzu zgodnym z załącznikiem do Programu oraz podpisane przez Zarząd Powiatu Otwockiego i Dyrektora PCPR. Do sprawozdania załączono pismo wyjaśniające niepełne wykorzystanie środków z Funduszu.

Zwrotu niewykorzystanych środków w wysokości 40,4 tys. zł dokonano w dniu 5 stycznia 2022 r., tj. w terminie określonym w umowie. Ponadto, 7 stycznia 2022 r. dokonano zwrotu odsetek bankowych od środków zgromadzonych na rachunku bankowym w kwocie 275 zł.

Kwoty wykazane w sprawozdaniu były zgodne z kwotami wynikającymi z prowadzonej dokumentacji finansowej zadania.

W dniu 20 stycznia 2022 r. Wojewoda Mazowiecki poinformował pisemnie Starostę Powiatu Otwockiego o zatwierdzeniu sprawozdania z realizacji zadania.

(akta kontroli str. 223-233)

2.6. Realizacja usług asystenckich w ramach przyznanych środków z Funduszu Solidarnościowego nie była kontrolowana w latach 2021-2022 (I połowa).

W związku ze świadczonymi usługami, asystenci zostali zobowiązani do złożenia sprawozdania z realizacji usług za 2021 r. Na podstawie poddanej analizie dokumentacji 15 asystentów stwierdzono, że w 14 przypadkach takie sprawozdania zostały złożone. W jednym przypadku asystent nie złożył sprawozdania mimo wielokrotnych próśb o jego złożenie przez pracownika Centrum. W sprawozdaniach asystenci podsumowywali pracę z poszczególnymi uczestnikami Programu, wskazując na podjęte działania, jak i potrzeby w zakresie dalszej pracy.

(akta kontroli str. 298-306, 427)

Dyrektor PCPR wyjaśniła, że praca asystentów była również weryfikowana poprzez kontakt telefoniczny pracownika Centrum z uczestnikami w celu ustalenia poziomu ich zadowolenia lub niezadowolenia ze świadczonych usług. Rozmowy odbywały się raz na dwa miesiące i dotyczyły jakości wykonywanych usług, uwag co do ich realizacji oraz propozycji ewentualnych zmian. Nie przedstawiono jednak żadnych dokumentów potwierdzających odbycie rozmów telefonicznych.

(akta kontroli str. 439)

W Centrum nie określono także procedury reklamacyjnej, w przypadku niezadowolenia uczestników ze świadczonych usług asystenckich. Dyrektor PCPR wskazała, że uczestnicy byli informowani o możliwości kierowania wszelkich uwag w formie pisemnej do Dyrektora Centrum.

(akta kontroli str. 439)

W 2021 r. nie wpłynęły skarg na realizację usług asystenckich przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

(akta kontroli str. 427)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Spośród 15 asystentów osób niepełnosprawnych zatrudnionych przez Centrum, jeden z nich nie posiadał wykształcenia na kierunku: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej czy opiekun medyczny. Do akt jego

sprawy nie załączono również innego dokumentu wskazującego na co najmniej 6-miesięczne doświadczenie w udzielaniu pomocy osobom niepełnosprawnym. Tym samym nie posiadał on kwalifikacji, o których mowa w dziale V ust. 3 Programu.

(akta kontroli str. 291-296)

Dyrektor Centrum wyjaśniła, że asystent ten w okresie od 3 kwietnia 2018 r. do 31 września 2020 r. współpracował z osobami niepełnosprawnymi. Nie przedstawiono jednak dokumentu to potwierdzającego.

(akta kontroli str. 498)

Zgodnie z działem V ust. 3 Programu, usługi asystenckie mogły świadczyć osoby posiadające dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w kierunkach: asystent osoby niepełnoprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny lub osoby posiadające co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym. W powyższym przypadku asystent ani nie posiadał wskazanych w Programie kwalifikacji ani nie posiadał udokumentowanego doświadczenia w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom niepełnosprawnym.

2. Sześciu asystentów, świadczących usługi dzieciom w wieku do lat 16. z orzeczeniem o niepełnosprawności, nie posiadało zaświadczeń psychologa o braku przeciwwskazań do wykonywania czynności przez asystenta, co było sprzeczne z działem V ust. 4 Programu.

(akta kontroli str. 270-279)

Dyrektor Centrum wyjaśniła, że ww. postanowienie Programu zostało błędnie zinterpretowane przez Centrum w związku z czym PCPR wymagał zaświadczeń psychologa o braku przeciwwskazań do świadczenia usług asystenckich dzieciom do 16. roku życia od uczestników Programu a nie asystentów.

(akta kontroli str. 427)

3. W przypadku sprawy PCPR.ON.4141.61.2021 świadczenie usług asystenckich rozpoczęto o jeden dzień wcześniej niż poinformowano osobę o przyznaniu usług wraz ze wskazaniem liczby godzin w miesiącu.

(akta kontroli str. 287-289)

Dyrektor PCPR wyjaśniła, że na piśmie informującym o przyznaniu usług asystenckich omyłkowo wpisano późniejszą datę.

(akta kontroli str. 438)

OCENA CZĄSTKOWA

Centrum zrealizowało zadanie w ramach Programu w sposób prawidłowy, zgodny ze złożonym wnioskiem i w terminie przewidzianym umową. Środki z Funduszu Solidarnościowego zostały wykorzystane w sposób prawidłowy, na koszty przewidziane we wniosku. Wsparciem objęto wyższą liczbę osób w stosunku do planowanej we wniosku. Do realizacji zadania zatrudniono asystentów spełniających wymogi określone w Programie, z jednym wyjątkiem, kiedy to zatrudniono bez udokumentowanego doświadczenia. Ponadto stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły także braku zaświadczeń psychologa o braku przeciwwskazań do świadczenia usług przez asystentów. O potrzebie organizacji tej formy pomocy w powiecie otwockim świadczyły m.in. wyniki anonimowej ankiety, gdzie wszystkie osoby wskazały na wysokie zadowolenie z usług asystentów.

IV. Wniosek

Wniosek W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia wniosek o zatrudnianie asystentów osób niepełnosprawnych zgodnie z wymogami zawartymi w Programie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Departamentu Pracy, Spraw Społecznych i Rodziny Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 15 września 2022 r.

Kontroler
Anna Rżysko
Główny specjalista
kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Pracy,
Spraw Społecznych i Rodziny
p.o. Dyrektor
Dariusz Rogowski

.....
podpis

.....
podpis